

Persbericht

PB03-149
14 augustus 2003
9.30 uur

Economie krimpt met 0,9 procent

De Nederlandse economie is in het tweede kwartaal van 2003 met 0,9 procent gekrompen. Vergelijkbare dalingen van het BBP-volume kwamen voor het laatst voor in de periode 1982-1983. Hiermee is het BBP-volume in de eerste helft van dit jaar 0,4 procent kleiner dan een jaar eerder. Dit blijkt uit de eerste ramingen van de Kwartaalrekeningen van het CBS.

In het tweede kwartaal van 2003 is de consumptie van huishoudens kleiner dan in hetzelfde kwartaal van vorig jaar. Het volume van in- en uitvoer is gedaald en de investeringen zijn opnieuw lager. De daling van het BBP komt dus vooral voor rekening van de particuliere sector. Alleen de overheidsconsumptie groeit nog.

Kwartaal-op-kwartaalgroei negatief

De mutatie van het BBP-volume in het tweede kwartaal is - 0,5 procent vergeleken met het eerste kwartaal van 2003, na correctie voor kalender- en seizoeneffecten. De cijfers over het vierde kwartaal van 2002 en het eerste kwartaal van 2003 zijn eveneens negatief. De Nederlandse economie hapert nu al twee jaar.

Huishoudens terughoudend

Huishoudens hebben in het tweede kwartaal van 2003 minder geconsumeerd dan een jaar eerder. Het volume van de consumptie van huishoudens is in het tweede kwartaal gedaald met 1,2 procent. De laatste keer dat de particuliere consumptie daalde, was in het vierde kwartaal van 1993. De sterkste daling doet zich voor bij de bestedingen aan duurzame goederen. Maar ook aan de andere consumptiecategorieën is, voor prijsverandering gecorrigeerd, minder uitgegeven.

Investeringen opnieuw lager

De investeringen in vaste activa zijn in het tweede kwartaal van 2003 opnieuw lager. Het investeringsvolume is bijna 4 procent kleiner dan een jaar eerder. Dalingen waren er over de hele linie. Er is minder geïnvesteerd in woningen, gebouwen en infrastructurele werken, machines, productie-installaties en computerapparatuur. De investeringen in vervoermiddelen zijn toegenomen. Er zijn meer personenauto's, treinen, schepen en vliegtuigen afgeleverd.

Invoer en uitvoer gedaald

Het volume van de invoer van goederen en diensten is in het tweede kwartaal van dit jaar 1,2 procent lager dan een jaar eerder, de uitvoer ligt 1,7 procent lager. In het eerste kwartaal van 2003 was er nog een licht herstel van de in- en uitvoer.

Overheidsconsumptie groeit verder

De volumegroei van de overheidsconsumptie is in het tweede kwartaal van 2003 uitgekomen op 2,5 procent. Vooral de uitgaven aan zorg zijn gestegen. De overheidsconsumptie levert daarmee een positieve bijdrage aan de economische ontwikkeling.

Productie bij overheid en zorg omhoog

De productie van de overheid en de zorg is in het tweede kwartaal van 2003 gestegen. De stijging voor deze bedrijfstakken samen bedraagt 2,1 procent ten opzichte van een jaar eerder. Net als in voorgaande kwartalen dragen overheid en zorg in positieve zin bij aan de economische ontwikkeling. De producenten van goederen zien de toegevoegde waarde met 2,6 procent teruglopen. In alle bedrijfstakken is de productie kleiner. In de commerciële dienstverlening is het productievolume gedaald met 1,0 procent. Lichtpuntjes zijn er voor de telecombedrijven en de financiële instellingen waar de productie is toegenomen.

Prijsstijging BBP loopt terug

De prijsstijging van het BBP is in het tweede kwartaal van 2003 uitgekomen op 3,2 procent. Dit is minder dan in het eerste kwartaal van 2003 toen de BBP-deflator op 3,8 procent uitkwam.

Technische toelichting

De economische groei wordt gemeten aan de volumegroei van het bruto binnenlands product (BBP). Dit is het totaal van de in het productieproces gevormde inkomens (de 'toegevoegde waarde').

In dit persbericht is de eerste raming van de economische groei in het tweede kwartaal van 2003 gepubliceerd. De eerder gepubliceerde, niet voor seizoen gecorrigeerde, cijfers over het eerste kwartaal 2003 en eerdere kwartalen zijn niet gewijzigd. Seizoengecorrigeerde cijfers over het eerste kwartaal van 2003 en eerder zijn door de toevoeging van een nieuw cijfer over het tweede kwartaal van 2003 wel gewijzigd.

De goederenproducenten omvatten de bedrijven in de landbouw, delfstoffenwinning, industrie, energie- en waterleidingbedrijven en de bouwnijverheid. De commerciële dienstverlening betreft handel, horeca en reparatie, vervoer, opslag en communicatie en de financiële en zakelijke dienstverlening. De niet-commerciële dienstverlening heeft betrekking op overheid, onderwijs en zorgsector.

Bij de bepaling van de ontwikkeling van de consumptieve bestedingen door huishoudens voor het tweede kwartaal 2003 is een raming gemaakt voor de consumentenprijsindex. De consumptiecijfers over het eerste kwartaal van 2003 zijn niet bijgesteld. Dat gebeurt bij de aanpassing van de kwartalen van

2002 aan de uitkomsten van de nationale rekeningen 2002. De resultaten van deze aanpassingen zullen 2 oktober 2003 gepubliceerd worden.

Tabel 1: Bruto Binnenlands Product (marktprijzen)

	Verandering ten opzichte van	
	Zelfde periode vorig jaar	Voorgaande periode ¹⁾
<i>volumemutaties in %</i>		
2000-I	4,5	0,7
II	3,9	0,6
III	2,9	0,5
IV	2,0	0,6
2001-I	1,7	0,3
II	1,7	0,3
III	1,1	-0,1
IV	0,6	-0,1
2002-I	-0,1	-0,1
II	0,2	0,5
III	0,7	0,1
IV	0,1	-0,2
2003-I	0,0	-0,3
II	-0,9	-0,5

1) Gecorrigeerd voor seizoeninvloeden en een aantal kalendereffecten.

Bron: CBS

Tabel 2: Goederen- en dienstentotalen

	2002				2003	
	I	II	III	IV	I	II
<i>volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder</i>						
Consumptieve bestedingen	1,7	1,9	1,9	1,8	1,3	0,0
w.v. door huishoudens	1,3	0,6	0,9	0,8	0,4	-1,2
door overheid	2,7	4,5	3,9	3,8	3,2	2,5
Investerings in vaste activa	-1,5	-2,0	-3,7	-7,4	-5,4	-3,9
Veranderingen voorraden 1)	-0,9	-1,5	1,0	-1,0	0,0	-1,2
Nationale bestedingen	-0,4	0,0	-0,2	0,2	0,7	-0,6
Uitvoer goederen en diensten	-4,6	-1,8	0,1	0,7	1,5	-1,7
Invoer goederen en diensten	-5,5	-2,4	-1,6	0,9	2,7	-1,2
Bruto binnenlands product	-0,1	0,2	0,7	0,1	0,0	-0,9

1) In procenten van het BBP in constante prijzen.

Bron: CBS

Tabel 3: Waarde- en prijsontwikkeling van het BBP (marktprijzen)

	Waarde	Waardeverandering	Prijsverandering
	<i>mld euro</i>	<i>in % t.o.v. jaar eerder</i>	
2000-I	97,1	8,5	3,8
II	102,5	8,0	4,0
III	97,8	7,2	4,2
IV	105,2	6,9	4,8
2001-I	104,8	7,9	6,1
II	109,7	7,1	5,3
III	104,0	6,3	5,2
IV	110,6	5,2	4,6
2002-I	107,9	2,9	3,0
II	113,3	3,3	3,0
III	108,4	4,3	3,5
IV	114,5	3,5	3,3
2003-I	112,0	3,8	3,8
II	115,9	2,2	3,2

Bron: CBS**Tabel 4: Toegevoegde waarde van producenten (bruto, basisprijzen)**

	2002				2003	
	I	II	III	IV	I	II
	<i>volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder</i>					
Producenten van:						
Goederen	-1,7	-1,7	0,4	-2,0	-1,3	-2,6
Commerciële diensten	-0,2	-0,1	0,0	-0,2	-0,1	-1,0
Niet-commerciële diensten	2,7	3,5	3,0	3,5	2,6	2,1

Bron: CBS